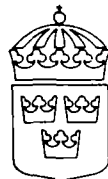

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1988/89:AU9 Anslag till Jämställdhet

1988/89
AU9

Sammanfattning

I betänkandet behandlas de delar av proposition 1988/89:100 bil. 15 (civildepartementet) som rör anslag för nästa budgetår under punkterna I 1. Jämställdhetsombudsmannen m.m. och I 2. Särskilda jämställdhetsåtgärder samt punkt H 5. Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet. Vidare behandlas anslagsyrkanden i två motioner som väckts under den allmänna motionstiden 1989. Frågor om jämställdhetspolitikens inriktning m.m. behandlas i andra sammanhang.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om medel till jämställdhetsombudsmannen (3 688 000 kr.) och till särskilda jämställdhetsåtgärder (12 360 000 kr.). En motion i vilken yrkas ytterligare anslag till jämställdhetsombudsmannen och till särskilda jämställdhetsåtgärder för projektverksamhet för att öka kvinnorepresentationen i statliga organ avstyrks av utskottet (reservation fp). En motion som yrkar avslag på medel till projektverksamhet för att öka kvinnorepresentationen till förmån för annan verksamhet avstyrks (reservation c).

Beträffande bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet tillstyrker utskottet regeringens förslag om medelstilldelning (3 029 000 kr.). En motion med förslag om ytterligare medel avstyrks av utskottet (reservation c).

TRETTONDE HUVUDTITELN

I Jämställdhetsfrågor

1. Jämställdhetsombudsmannen m.m.

Propositionen

1987/88 Utgift 2 554 288
1988/89 Anslag 3 020 000
1989/90 Förslag 3 688 000

Regeringen har under punkt I 1. (s. 170 – 171) föreslagit riksdagen att till Jämställdhetsombudsmannen m.m. för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 3 688 000 kr.

1988/89:A804 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

10. att riksdagen till Jämställdhetsombudsmannen (JämO) anslår ytterligare 2 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit.

Utskottet

I regeringens förslag är även medelsbehovet för jämställdhetsnämnden inräknat. I beloppet ingår också medel till en förstärkning av förvaltningsanslaget med 320 000 kr. för myndighetens informationsverksamhet.

I motionen föreslås att anslaget skall höjas med 2 milj. kr. Dessa medel skall användas till ytterligare en handläggartjänst för att bereda myndigheten möjlighet att bedriva en förstärkt utåtriktad verksamhet och service mot allmänheten samt för att öka möjligheterna att följa upp jämställdhetslagens krav på aktiva åtgärder för jämställdhet.

Utskottet vill erinra om att regeringen den 9 juni 1988 tillsatte en utredning som skall utvärdera jämställdhetslagen. I utredningsuppdraget ingår bl.a. att belysa vilka aktiva åtgärder för jämställdhet som har vidtagits på arbetsplatserna. Arbetet bör enligt direktiven vara avslutat under år 1989.

I avvaktan på denna utvärdering finns det enligt utskottets uppfattning inte skäl att närmare gå in på ett konkret förslag liknande det som tas upp i motionen. Dessutom konstaterar utskottet att förvaltningsanslaget föreslås höjt med 320 000 kr. för myndighetens informationsverksamhet. Dessa medel ger enligt utskottets mening ökade möjligheter för myndigheten att bedriva utåtriktad verksamhet. Med avstyrkande av motion A804 i motsvarande del tillstyrker utskottet regeringens förslag beträffande anslag till JämO.

2. Särskilda jämställdhetsåtgärder

Propositionen

1987/88 Utgift 7 874 512 Reservation 3 960 921

1988/89 Anslag 17 000 000

1989/90 Förslag 12 360 000

Regeringen har under punkt I 2. (s. 171) föreslagit riksdagen att till Särskilda jämställdhetsåtgärder för budgetåret 1989/90 anvisa ett reservationsanslag på 12 360 000 kr.

Motioner

1988/89:A804 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

15. att riksdagen till Särskilda jämställdhetsåtgärder för budgetåret 1989/90 skall anslå 3 milj. kr. till projektmedel för ökad kvinnorepresentation utöver vad regeringen har föreslagit.

1988/89:A809 av Kersti Johansson m.fl. (c) vari yrkas

7. att riksdagen – med avslag på prop. 1988/89:100 i denna del – som sin mening ger regeringen till känna att berörda organisationer själva skall

ansvara för att kvinnorepresentationen i de statliga organen ökar samt beslutar att anvisa 3 000 000 kr. som stöd till kvinnoorganisationerna.

1988/89:AU9

Utskottet

Från anslaget betalas kostnader för åtgärder och projekt som syftar till att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. För projektverksamhet som syftar till att öka kvinnorepresentationen i statliga organ m.m. har i budgetpropositionen beräknats 3 090 000 kr.

I folktopmotionen föreslås att anslaget till projektverksamhet för att öka kvinnorepresentationen skall höjas med 3 milj. kr. Som skäl för att föreslå en höjning av anslaget anförs det stora antalet ansökningar från skilda organisationer. Vid föregående ansökningstillfälle var det sammanlagda ansökningsbeloppet på mer än 22 milj. kr. En summa på 3 milj. kr. kommer därför enligt motionärerna att även för nästa budgetår visa sig vara otillräckligt.

I centerpartiets motion framhålls vikten av att kvinnorepresentationen ökar i beslutande organ. Motionärerna betonar samtidigt att en sådan utveckling så långt möjligt bör ske på frivillig väg. De medel som föreslås till projektverksamhet för att öka kvinnorepresentationen i statliga organ utnyttjas bäst om de används för att förstärka stödet till kvinnoorganisationerna. Centern yrkar därför avslag på de av regeringen föreslagna medlen för denna projektverksamhet.

Som utskottet konstaterade vid behandlingen av propositionen 1987/88:105 om jämställdhetspolitiken inför 90-talet (AU 1987/88:17) kan projektverksamhet vara ett av flera medel för att nå målet om en bättre kvinnorepresentation. Utskottet anslöt sig till regeringens förslag om en sådan projektverksamhet och förutsatte att verksamheten utvärderades efter den föreslagna treårsperioden.

Utskottet finner inte skäl att frånga sin bedömning av värdet med den pågående projektverksamheten för att förbättra kvinnorepresentationen.

I avvaktan på att verksamheten utvärderas finner utskottet inte heller skäl att frånga regeringens förslag till anslagsberäkning.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet att anslaget till särskilda jämställdhetsåtgärder anvisas med det belopp som regeringen anfört och avstyrker motionerna A804 (fp) och A809 (c) i motsvarande delar.

H Ungdoms- och kvinnoorganisationer m.m.

5. Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet

Propositionen

1987/88 Utgift 2 843 000

1988/89 Anslag 2 912 000

1989/90 Förslag 3 029 000

Regeringen har under punkt H (s. 166-167) föreslagit riksdagen att till Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 3 029 000 kr.

1988/89:AU9

Motion

1988/89:A809 av Kersti Johansson m.fl. (c) vari yrkas såvitt nu är i fråga

7. att riksdagen beslutar att anvisa 3 000 000 kr. som stöd till kvinnoorganisationerna (se ovan under I 2. Särskilda jämställdhetsåtgärder).

Utskottet

Den i propositionen förordade medelsanvisningen innebär att anslagsbeloppet räknas upp med 117 000 kr. jämfört med innevarande budgetår. Både grundbidraget och det rörliga bidraget föreslås höjda.

Utskottet har tidigare i denna framställning tillstyrkt regeringens förslag om medel till projektverksamhet i syfte att öka kvinnorepresentationen i statliga organ.

I konsekvens med detta ställningstagande och då utskottet inte heller i övrigt finner skäl biträda motionärernas förslag tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motion A809 i motsvarande del.

De ändringar av bidragsgrunderna som regeringen förordat godtas av utskottet.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslag till Jämställdhetsombudsmannen m.m.*

att riksdagen med bifall till propositionen i motsvarande del samt med avslag på motion 1988/89:A804 yrkande 10 till *Jämställdhetsombudsmannen m.m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 3 688 000 kr.,

2. beträffande *anslag till Särskilda jämställdhetsåtgärder*

att riksdagen med bifall till propositionen i motsvarande del samt med avslag på motionerna 1988/89:A804 yrkande 15 och 1988/89:A809 yrkande 7 i motsvarande del till *Särskilda jämställdhetsåtgärder* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 12 360 000 kr.,

3. beträffande *Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet*

att riksdagen med bifall till propositionen i motsvarande del samt med avslag på motion 1988/89:A809 yrkande 7 i motsvarande del till *Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 3 029 000 kr.

Stockholm den 14 februari 1989

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Lars Ulander

Närvarande: Lars Ulander (s), Kjell Nilsson (s), Sonja Rembo (m), Marianne Ståhlberg (s), Gustav Persson (s), Sten Östlund (s), Bo Nilsson (s), Mona Saint Cyr (m), Charlotte Branting (fp), Kersti Johansson (c), Lars-Ove Hagberg (vpk), Anna Horn af Rantzien (mp), Eivor Husing (s), Erik Holmkvist (m), Kjell-Arne Welin (fp), Göran Engström (c) och Ines Uusmann (s).

1988/89:AU9

Reservationer

1. Anslag till Jämställdhetsombudsmannen m.m. (mom. 1)

Charlotte Branting och Kjell-Arne Welin (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "till JämO" bort ha följande lydelse:

JämO är en liten och hårt belastad myndighet med en central roll i jämställdhetsarbetet. Myndigheten saknar emellertid i dag tillräckliga personella och ekonomiska resurser och bör därför som anförs i motion A804 (fp) ytterligare förstärkas. Med hänsyn till de ständigt växande kraven på JämO att informera allmänheten anser utskottet att det finns behov av ytterligare en handläggartjänst för att bereda myndigheten möjlighet att bedriva en förstärkt utåtriktad verksamhet och service mot allmänheten. Genom att myndigheten tillförs ytterligare en handläggartjänst ges också ökade möjligheter att följa upp jämställdhetslagens krav på aktiva åtgärder för jämställdhet.

Utskottet tillstyrker därför en uppräknig av JämO:s anslag med 2 milj. kr.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *anslag till Jämställdhetsombudsmannen m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:A804 yrkande 10 samt med anledning av proposition 1988/89:100 i motsvarande del till *Jämställdhetsombudsmannen m.m.* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 5 688 000 kr.

2. Anslag till Särskilda jämställdhetsåtgärder (mom. 2)

Charlotte Branting och Kjell-Arne Welin (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "I avvaktan" och slutar med "motsvarande delar" bort ha följande lydelse:

De medel som anslagits för denna verksamhet för innevarande budgetår har som framhålls i motion A804 (fp) visat sig vara helt otillräckliga för det stora antalet väl underbyggda ansökningar om bidrag som kommit in. Utskottet anser därför i likhet med motion A804 att för nästa budgetår ytterligare 3 milj. kr. bör avsättas för projektverksamhet i syfte att förbättra kvinnorepresentationen. Motion A806 (c) avstyrks i här aktuell del.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *anslag till Särskilda jämställdhetsåtgärder*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:A804 yrkande 15, med

anledning av proposition 1988/89:100 i motsvarande del samt med avslag på motion 1988/89:A809 yrkande 7 i motsvarande del till *Särskilda jämställdhetsåtgärder* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 15 360 000 kr.

1988/89: AU9

3. Anslag till Särskilda jämställdhetsåtgärder (mom. 2)

Kersti Johansson och Göran Engström (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Som utskottet" och slutar med "motsvarande delar" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill först stryka under vikten av att kvinnors och mäns värderingar får komma till uttryck i det politiska arbetet. Enligt utskottets mening nås bäst resultat om berörda kvinnoorganisationer får medel så att de själva kraftfullt kan arbeta för att kvinnorepresentationen i de statliga organen och i andra organ ökar. För att nå målet om en bättre kvinnorepresentation anser därför utskottet i likhet med motion A809 (c) att de medel som i propositionen föreslås för projektverksamhet i syfte att öka kvinnorepresentationen bäst utnyttjas om de används för att förstärka stödet till kvinnoorganisationerna. Utskottet återkommer till den frågan i nästa punkt. Med hänsyn till det anförda tillstyrker utskottet vad som anförs i motion A809 i aktuell del. Motion A804 (fp) avstyrks i motsvarande del.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. *beträffande anslag till Särskilda jämställdhetsåtgärder*
att riksdagen med bifall till motion 1988/89:A809 yrkande 7 i motsvarande del, med anledning av proposition 1988/89:100 i motsvarande del samt med avslag på motion 1988/89:A804 yrkande 15 till *Särskilda jämställdhetsåtgärder* för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 9 360 000 kr.

4. Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (mom. 3)

Under förutsättning av bifall till reservation 3

Kersti Johansson och Göran Engström (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i föregående punkt avstyrkt regeringens förslag angående statliga medel till projekt rörande kvinnorepresentationen. Som en följd av detta ställningstagande anser utskottet att motsvarande ekonomiska utrymme bör utnyttjas för att förstärka stödet till kvinnoorganisationerna. Enligt utskottets uppfattning utför kvinnoorganisationerna med begränsade medel ett omfattande arbete för jämställdhet. Med utökade resurser kan nämnda organisationer göra ytterligare kraftfulla insatser för jämställdhetsarbetet i samhället.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

1988/89:AU9

3. beträffande *Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet*

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:A809 yrkande 7 i motsvarande del samt med anledning av proposition 1988/89:100 i motsvarande del till *Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet* för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag på 6 029 000 kr.

